

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Postilla Guillermi super Epistolas et Euangelia: per totius
anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis**

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

D[omi]nica post octauas pe[n]tecostes Undecima Euangeliu[m]. Dixit
iesus ad quosda[m].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

Dominica. XI. post octa. Pente.

E hoc non dat nobis exemplum fidei. Morandum dō q̄ illi ad quos pertinet vt predicent/frequenter debet predicare: et qui hoc negligunt: multas cōminationes que habent in sacris scripturis/ s̄m Guil/ ler. incurrunt. An/

Exc. 33. b.

de dicit: Si dices te me ad impiū: im pie morte morieris: nec locutus fu eris vt se custodiat impius a via sua: sp̄se impius in im pietate sua morie tur: sanguinem au tem eius de manu tua requiram. vn/

Ma. 6. b.

de dicitur: Te mi hi quia tacui: quia vir pollutus labiis ego suz. Et alibi di

2. Co. 9. c.

citur. Te mihi est si non euangelica/

uero vobis. ¶ Circa p̄sens euangelium vbi dicitur: Videns iesus ciuitatem hie/ rusalem/ fleuit super eam. Morandum q̄ (vt ex scriptura haberi potest) quadru plicem fletū quem in hac vita habere de bemus. Primus est fletus infantie: sicut de christo canitur: Agit infans inter ar/

Sab. 7. a.

ta posticus presepeia. Unde dicitur: Simi lem vocē omnibus emisi plorans: qui si gnificat fletum quem habere debemus p incolatu presentis miserie. Unde Augu stinus. Puer qui nascitur a ploratu inci pit: nec ridere potest: s̄ statim natus plo rat: ppheta sup calamitatis. Secundus est fletus q̄ fleuit super Lazarum/ ad vi tam eum reuocando: qui significat fletum quem habere debemus pro patrie dila/

Ps. 119. b.

tionē. Unde psalmista dicit: Deu mihi: quia incolatus meus plōgatus est. Ter tius est fletus quo fleuit super ciuitatem hierusalem in die palmarū: qui significat fletum quem habere debemus pro com/

iere. 9. a.

passione miserorū. Unde dicitur: Quis dabit capiti meo aquam/ et oculis meis

fontem lachrymarum: et plorabo die ac nocte interfectos populi mei? vnde etiaz dicitur: Quis infirmatur et ego non infir mor: quis scandalizatur et ego non vior? Quartus est fletus quo fleuit in cruce. vn

de. Lum clamore

valido et lachry/

mis offerens/ exau/

ditus est p sua re/

uerentia: qui signi/

ficat fletum quem

habere debem⁹ in

cruce p̄nitentie/ ex

compunctione pec

catōrū. Unde Ps.

Lauabo per signi/

las noctes lectum

meū: id est cor me/

um et faciem anti

me mee. Sic fleuit

et lauit maria magy

dalena: et munda/

ta est. Sic fleuit et

lauit Petrus pec/

catum suum. Unde dicitur: Egressus fo/

ras fleuit amare rē.

Dominica. XI. post octauas

Pen. Euā

gelium. Lu

ce. XVIII. b

in p̄ncipio.

¶ Nil

lo tem

pore. Dix

it iesus ad

quosdam q̄

ras fleuit amare rē.

Dixit iesus ad quosdam q̄

in se confidebant rē. Lucē

rvij. Distortā huius euangeliū

dixit dominus anno eius. xxxij

kalendas Aprilis: dominica: luna. x. indi/

tionē. vj. Ante initium illius euangeliū

scribit sanctus Lucas in eodem capitulo:

q̄ christus dixit parabolam istam. Iudez

quidam erat in quadam ciuitate: q̄ dēni

non timebat: et hominem non reuerēbat.

¶ Vidua autem quedam erat in ciuitate il/

la: et veniebat ad eum/ dicens: Iudica

me de aduersario meo: et nolebat p mul/

tū tempus. Post hoc dixit intra se: Et si

deum non timeo/ nec hominem reuerēo:

tamen quia molesta est mihi hec vidua:

vindicabo illam/ scz faciēdo ei iusticiam:

ne in nouissimo veniēs suggiller me: id est

suffocet me tediosis clamorib⁹. Lucas

Item suggillare: id est suffocare/ strangu/

lare/ p̄dēnare. Tūc postmodū seq̄tur euā/

gelium hodiernū. ¶ Dixit iesus ad

quosdam q̄ in se p̄fidebat. s̄ in suis meri

Atis. a **C** Tanq̄ iusti. cuz tamen iniusti: quia humilitate nō habebāt: sine qua nullus est iustus. b **C** Et aspernabantur ceteros. quia non attendebant illud qd̄ dicit: **Q**uod spernis: nōne et ipse spernet?

oratioe: et ultimo deo gratias in gratiarum actione cum dicit: **I**te missa est: ut **B**edicam domino. Deo gr̄as. k **Q**uia non sum sicut ceteri hominum. quia si diceret: solus iustus sum: omnes ceteri

Elia. 33. a
2. para. 5. a
11. in quia
habet nō
habet nō
ad. Geom.
a. d. Geom.
a. d. Geom.
a. d. Geom.
a. d. Geom.
a. d. Geom.

C Duo homines ascendebāt in templum. **L**etra. quia ad litteras templum erat in altitum: scz in inōte moria. d **C** Et orarent. non confabulandū: non ad mulieres vidēdū. **C** Unus phariseus. **S**orra. id est aparēs iustus. **P**harisei em̄ distiguebantur ab alijs in habitu: in obseruantijs: et cultu religionis: propter qd̄ dicti sunt pharisei: id est diuisi ab alijs hominib⁹. f **C** Et alter publicanus. id est publicis negocijs intentus: q̄ de cōmuni cursu vpllicant ad peccatum. g **P**hariseus stans. **S**orra. ecce supbia: cuz tamen deberet flectere genua vel aliquo alio mō se inclinare. h **C** Hec apud se ora. **L**etra. id est phariseus non orauit: sed magis se iactabat dicens. i **D**e gr̄as ago tibi. **S**orra. male incipit ille phariseus orōne suam. **D**ebuit em̄ incipere in sui accusatioe. **A**n. Iustus in principio accusator est sui: in medio supplicare et orare: et in fine gratias agere: sicut facit sacerdos in missa sua. **P**rimo em̄ accusat se i generali p̄fessione dicēdo: **C**ōfiteor. **S**ecdo deū suppliciter deprecatur multiplici

id est confidebant in sua merita parua et sine humilitate que deo non placent. **I**n se p̄fidebāt tanq̄ iusti: et aspernabantur ceteros parabolā istā. **D**uo homines ascendebāt in templum vt orārēt: vnus phariseus et alter publicanus. **P**hariseus stās hec apud se orabat: **D**eus gratias ago tibi: quia nō sum sicut ceteri hominū raptores iniusti et adulteri: velut etiam hic publicanus. **I**eiuno bis i sabbato: decimas do omniū que possideo. **E**t publicanus a lōge stans nō lebat nec oculos ad celū leuare: sed p̄cutiebat pectus suū dicēns: **D**eus pp̄tius esto mihi peccatori: quia ego peccator sum. **P**hariseus autē se iactabat dicens: **D**eus pp̄tius esto mihi peccatori: quia ego iustus sum. **P**hariseus autē se iactabat dicens: **D**eus pp̄tius esto mihi peccatori: quia ego iustus sum. **P**hariseus autē se iactabat dicens: **D**eus pp̄tius esto mihi peccatori: quia ego iustus sum.

peccōres. i **C** Raptores iniusti et adulteri. **S**orra. raptores em̄ sunt: qui primoz suozū substantiam rapiunt: iniusti qui perfonas eozū ledunt et comprimunt: adulteri qui vrozū primoz polluant. m **C** Velut etiā hic publicanus. quem iudicat et cōdemnat. **P**ost hoc enūerat bona sua dicens. n **C** Ieiuno bis i sabbato. id est hebdomada: que apud iudeos tota denominabatur a sabbato tanq̄ a die digniori. o **D**ecimas do omniū que possi. **L**etra. pharisei de multis decimas dabāt: vt de menta: de aneto et de cinimo et c. ad quod non tenebantur: vt ceteris iustiores apparerent. p **C** Et publicanus a longe stans. **L**etra. Ecce dei timor: quasi nō esset dignus ad altare appropinquare. q **C** Aolebat nec oculos ad cel. le. ecce pudor: quia p̄pter peccata sua non audebat celū respicere. r **C** Sed p̄cutiebat pectus suū. ecce dolor de peccatis cōmissis. s **C** Dicens: **D**eus pp̄tius esto mihi peccatori. ecce vera et pura confessio: et ista iam dicta sufficiunt ad rei

D

Dat. 23. c

Dñica. XII. post octa. Pente.

Emissione peccatorum: ideo sequitur. **a** **Amē. i.** veraciter. **b** **Dico vō. descen. hic.** scilicet de templo dei quod erat in monte. **c** **Iustificatus.** scilicet de impio factus iustus per gratiam et misericordiam dei: quia deus humilibus dat gratiam. **d** **In domum suam ab illo.** scilicet phariseo superbo: cuius superbia corrumpat omnia bona opera eius. Unde Augustinus. Superbia etiam bonis operibus insidiatur ut pereant. **e** **Quia omnis qui se exaltat.** Lyra. per superbiam. **f** **Humiliabitur.** per penam. **g** **Et qui se humiliat.** per veram confessionem peccatorum. **h** **Exaltabitur.** in gloria per remunerationem: sicut enim in statera materiali vna parte depressa altera eleuatur: et econuerso: sic in statera diuine iusticie decretum est: ut qui eleuantur per superbiam in vita presenti: deprimantur per penam confusibilem in vita futura: et econuerso: qui sponte humiliantur in presenti propter deum: in futuro ad gloriam eleuabuntur. **C** Circa presens euangelium ubi dicitur: Deus propicius esto mihi peccatori. Notandum quod quilibet peccator debet pro posse laborare: ut penitentiam veram agat in presenti vita. Primo propter acerbiteriam ignis purgatorij: quia ignis ille est idem cum igne infernali secundum Thomam de aquino. Unde etiam sanctus Gregorius. iij. dialo. cap. xlv. In eodem igne purgatur electus et detinetur damnatus. Unde magister sententiarum li. iij. dist. lxiij. cap. vj. Illa pena est grauior omnibus alijs: excedit om-

nem penam vite presentis: etiam quam passi sunt martyres. Secundo ratione diuersitatis penarum: quia ibi sunt penae diuersae secundum diuersitatem peccatorum: est ibi et pena modus. Nam pro mensura peccati erit plagarum modus. Tertio ratione diuturnitatis: quia annus pro die computatur. Unde dicitur. Diem pro anno dedi tibi: dies scilicet in presenti tempore: pro anno scilicet in futuro. Quarto ratione infructuositatis: quia illa pena non valet ad meritum: sed solum ad satisfactionem: et est inuoluntaria: pena autem in vita presentis est voluntaria et meritoria. Quinto ratione damnositatis: quia quod diuina anima est in pena caret gloria: modo retardari a gloria

Domini ca. XII. post octa. pente- costes Euā gelij Marci. VII. d. in fine.

In illo tēpe:

excedit omnem penam vite presentis: et presentem in talibus: qui nisi esset adhuc pena illa persoluenda: statim deum viderent: quia tales in gratia moriuntur: et nihil impedit quando quis in magna gratia dei ab hac vita decedit nisi solutio penae pro peccatis: pro quibus hic non plene satisfecit etc. An Vincentius. Nunquam enim a quoque dei facies videbitur: donec penam venialium peccatorum quod trans minus persoluatur.

Axiens iesus de finibus tyri etc. Marci. vii. Mathei. xv. Hoc signum fecit dominus iesus christus anno eius. xxxj. ii. kalendas Decembris. feria. v. luna. xvij. inditioe iij. Ante initium presentis euangelij scribit sanctus Marcus ca. vj. quod ubique dominus iesus introibat in vicos vel in villas: aut in ciuitates: in plateis ponebat infirmos

Penitentia agenda est in vna vita.